

Eduskunnan Talousvaliokunnalle 10.5.2021

Tapahtumateollisuus ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä HE 79/2021 yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain 508/2020 muuttamisesta / Tapahtumatakuu

Tapahtumateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle asiassa HE 79/2021, Tapahtumatakuu.

TAUSTAA

TAPAHTUMATEOLLISUUS EI OLE YKSITTÄISIÄ SISÄLTÖJÄ, VAAN KAIKEN SISÄLTÖISTEN TAPAHTUMIEN KOKONAISUUDESTA ELÄVÄ LAAJA EKOSYSTEEMI

Jotta taiteilijat ja kulttuurin tekijät voivat esiintyä, urheilujoukkueet ottaa mittaa toisistaan, kansainväliset puhujat inspiroida yritysjohtajia seminaarissa tai suuret messut esitellä satoja näytteilleasettajia näyttävillä messuosastoilla tarvitaan kaikkia tapahtumateollisuuden osaamisalueita ja erilaisia yrityksiä.

Tapahtumateollisuuden alihankintayritysten toiminta perustuu siihen, että ne palvelevat koko laaja-alaista tapahtumien kenttää, eivät vain yksittäisiä sisältöjä tai sektoreita. Ja toisinpäin - sekä musiikkiklubit, festivaalit, kesäteatterit, urheilukisat, messutapahtumat, yritystilaisuudet, seminaarit ja markkinat tarvitsevat koko alihankintaverkoston palveluita sekä yksittäisten tekijöiden pitkälle erikoistunutta osaamista.

Koronaepidemian myötä laajasti suljetun ja kriisin pitkittymisen myötä vakavasti vaurioitetun tapahtumaelinkeinon palautuminen ja työllistävyys syntyy vain siitä, että kaikkensisältöinen tapahtumatoiminta päästään avaamaan.

Mikään tapahtumasisällön sektori yksinään ei tarjoa riittävästi työtä ja liiketoimintaa koko toimialan laajalle yritysverkostolle. Tapahtumateollisuuden toimintaa on kaikkialla Suomessa ja toimialan yritysten selviytyminen edellyttää myös sitä, että tapahtumatoiminta aktivoituu kaikissa Suomen maakunnissa.

Toimialan erityispiirteet huomioivalla, toimialalle kattavasti vaikuttavalla tapahtumatakuulla olisi merkittävä vaikutus tapahtumateollisuuden liiketoimintamahdollisuuksien vahvistamisessa, toimialan elpymisessä ja paluussa työllistämisen sekä kasvun uralle. Näin tuettaisiin myös toimialaan välittömästi liitoksissa olevien muiden toimialojen ja aluetalouksien heikentyneitä näkymiä. Tukimekanismi tulee laatia siten, että se aidosti huomioi alan toimintalogiikat, nykytilanteen ja erilaisten toimijoiden tarpeet.

HE 79/2021, Tapahtumatakuu - Tapahtumateollisuus ry:n keskeiset huomiot

Tapahtumatakuun myöntämiskauden ja kokonaiskeston tulee olla pidempi

Esitysluonnoksessa on esitetty Tapahtumatakuun kestosta sekä haku ja myöntämisaikoja seuraavaa:

Tapahtumatakuu koskee yleisölle avoimia tapahtumia, jotka järjestetään 1 päivänä kesäkuuta 2021 tai sen jälkeen, mutta viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2021.

Tapahtumatakuun hakuaika on 1.6.-31.8.2021 ja tapahtumatakuuseen perustuvan korvauksen hakuaika on 15.9.-30.11.2021.

Koska tapahtumatakuu säädetään näin myöhäisessä vaiheessa, ei sillä tule olemaan tavoiteltua kokonaisvaikutusta kesän 2021 suur tapahtumien osalta, sillä näistä moni on jo peruttu tai siirretty. Tapahtumatakuulla tulee olemaan merkittävä vaikutus syksyn tapahtumien kuten viihdetapahtumien, messujen, seminaarien, kongressien ja yritystapahtumien toimintaedellytysten vahvistamiseen.

Joulukuun on Suomessa vielä hyvin aktiivinen tapahtumakuukausi. Esimerkiksi joulukuussa järjestetään yksi Suomen suurimmista tapahtumatapahtumista Slush Helsinki. Jotta tapahtumatakuu antaa mahdollisimman kattavan tuen tapahtumien järjestämiseen ja näin mahdollistaisi työpaikkojen ja verotulojen syntymisen, tulisi kaikkien syyskauden 2021 tapahtumien päästä tapahtumatakuun piiriin.

Hallituksen esityksessä esitetty Tapahtumatakuun hakuaika on riittämätön syksyn tapahtumille, sillä tapahtumien tuotantosykli on johtuvista epävarmuuksista johtuen entuudestaan lyhentynyt. Joulukuussa tai marraskuun lopussa järjestettävän tapahtuman alihankintoja ei tiedetä täydessä laajuudessaan vielä elokuussa. Nykyisellä aikataulutusella laaja-joukko tapahtumia ja alihankkijoita rajautuu Tapahtumatakuun ulkopuolelle.

Esitämme, että tapahtumatakuu koskee yleisölle avoimia tapahtumia, jotka järjestetään 1.6. - 31.12.2021.

Tapahtumatakuun hakuaika tulisi olla 1.6. - 31.11.2021. Näin kaikki syksyn tapahtumien järjestäjät ja heitä palvelevat alihankintayritykset pääsevät takuun piiriin.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Tapahtumatakuun kohdentuminen ei voi eriarvoistaa yrityksiä toimialan sisällä - takuun tulee kohdentua yhdenvertaisesti tapahtumaliiketoiminnan sisällöistä, muodoista ja alueellisesta sijainnista riippumatta

Hallituksen esityksen mukaisesti Tapahtumatakuun piirissä olisivat esimerkiksi taide- ja kulttuurifestivaalit, muuten kuin ympärivuotisen tapahtumatoiminnan osana järjestetyt konsertit ja näyttelyt, urheilutapahtumat, musiikkifestivaalit, messut sekä vastaavat tapahtumat. Tällainen tapahtumien ja tapahtumaliiketoiminnan rajausta jättää osan tapahtumaliiketoimintoja kokonaan Tapahtumatakuun ulkopuolelle ja on siksi on erittäin ongelmallinen ja kilpailua vääristävä. Viranomaisrajoitukset kohdistuvat kaikenlaisiin tapahtumiin ja koko tapahtumateollisuuden yritystoimintaan, joten eri tapahtumalajien erottelulle ei ole perusteita.

Hallituksen esityksessä käytetty ympärivuotinen tapahtumatoiminta ei ole vakiintunut termi, eikä sen käytöstä rajaavana tekijänä ole esitetty perusteluita tai tarkempaa tulkintaa. Useat alan yritykset toteuttavat yksittäisiä, toisistaan riippumattomia ja eri sisältöisiä tapahtumia vaihtelevissa paikoissa, joista muodostuu ympärivuotista tapahtumaliiketoimintaa. Tällainen ilman perusteluja esitetty ja tarkemmin määrittelemätön rajausta tuen piiriin pääsystä vääristäisi kilpailua ja eriarvoistaisi alan toimijoita. Se ei myöskään tehosta alan liiketoiminnan aktivoitumista, joka on asetettu Takuutuen tavoitteeksi.

Kuten edellä on kuvattu, tapahtumateollisuuden toiminta perustuu laajaan määrään eri sisältöisiä tapahtumia, jotka yhdessä tarjoavat toimialan yrityksille riittävän määrän työtä. Lisäksi eri tapahtumasisältöjen aktivoitumisen varmistaminen tuo työtä koko valtakuntaan, eikä vain Etelä-Suomen suuriin keskuksiin. Erilaisten tapahtumien ja erimuotoisen tapahtumatoiminnan laajamittainen takaaminen varmistaa myös maamme eri osissa olevien yritysten toiminta- ja työllistämismahdollisuuksia.

Jotta kaikki viranomaisrajoituksista kärsivät toimialan yritykset eri puolilla Suomea ovat vaikuttavalla tavalla Tapahtumatakuun piirissä, tulee tuen ulottua kaikkensisältöisiin ammattimaisesti ja liiketoimintana järjestettyihin tapahtumiin.

Tapahtumatakuun ei tule vääristää kilpailua vaan sen tulee kohdella toimialan yrityksiä yhdenvertaisesti. Viranomaisrajoitukset koskevat kaikkensisältöisiä tapahtumia ja koko tapahtumateollisuuden liiketoimintaa. Tämän vuoksi sisältöihin ja liiketoiminnan muotoon perustuvat rajaukset tulee yksiselitteisesti poistaa. Tapahtumatakuun tulee kattaa myös esimerkiksi musiikkiklubien ja muu vastaava jatkuva tapahtumatoiminta, liiketoimintana toteutettava ammattimainen urheilun sarjatoiminta, tapahtumatoimistojen toiminta ja markkinatapahtumat.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Tapahtumatakuun myöntäminen ja jakaminen

Haluamme kiittää valmistelua siitä, että tapahtuma-alan liiketoiminnan peruslogiikka on huomioitu tuen valmistelussa onnistuneesti. Laaja alihankintakenttä tekee työtä tapahtuman valmistelemiseksi, mutta tästä ei synny laskutusta ennen kuin tapahtuma on toteutettu. Jotta tapahtumatakuu ottaa huomioon myös alihankintakentän ja peruutustilanteessa sen menetykset, on tärkeää että laissa oleva kirjaus korvaavuudesta säilytetään nykyisellään.

Myönnetyn tapahtumatakuun perusteella tapahtumanjärjestäjälle korvataan takuuehtojen mukaisesti lain nojalla tai viranomaisen määräyksen vuoksi peruuntuneen tapahtuman järjestämisestä aiheutuneista ja ennakko- ja ilmoitetuista toteutuneista kustannuksista 85 prosenttia. Valtiokonttoriin ilmoitetulle tapahtumanjärjestäjän alihankkijalle korvataan 85 prosenttia niistä toteutuneista kustannuksista, joista se ei ole saanut suoritusta tapahtumanjärjestäjältä.

Tapahtuman peruminen ja Tapahtumatakuu

Hallituksen esityksessä kirjataan tapahtuman peruuntumisesta ja oikeudesta tapahtumatakuuseen seuraavasti:

Tapahtuma katsotaan peruuntuneeksi lain tai viranomaisen määräyksen vuoksi, jos korkeintaan 60 päivää ennen tapahtuman järjestämistä on voimassa järjestämisen estävä rajoitus. Tämä aika katsotaan tarpeelliseksi lieventämään mahdollisesti nopeasti muuttuvasta pandemiatilanteesta johtuvaa epävarmuutta.

Tämä esitetty kirjaus on tarpeellinen, sillä vastuullinen järjestäjä joutuu peruuttamaan tapahtuman hyvissä ajoin, jotta se ei aiheuta yleisöilleen turhia kustannuksia mm. matka- ja hotellivarausten muodossa. Lisäksi tapahtuma joudutaan peruuttamaan mikäli rajoituskäytännöt estävät järjestäjää toteuttamaan tapahtuman sellaisena kuin se on kuluttajalle myyty. Tässä kuluttajan suojalaki on määrittävä tekijä.

Esimerkki:

Pääkaupunkiseudulle on anniskelualueilla julistettu tanssi- ja laulukielto 30.6.2021 asti. Sideways Festival joutui perumaan tapahtumansa jo maaliskuussa 2021 johtuen tästä tanssi- ja laulukiellostä. Sideways Festival on kokonaan anniskelualueena toimiva festivaali ja sen asiakaslupauksena on se, että kuluttaja voi liikkua alueella vapaasti, tanssia ja laulaa esitettävän musiikin mukana. Tanssi- ja laulukiellostä johtuen Sideways Festivalia ei olisi voitu toteuttaa sellaisena tuotteena kuin se on yleisöille markkinoitu, tästä syystä se jouduttiin perumaan. Peruutus oli järjestäjältä vastuullista toimintaa, sillä näin kuluttajat eivät turhaan sitoneet aikaansa ja varojaan matkalippuihin, hotellimajoituksiin ja muihin kuluihin, joita usein tapahtumaan osallistumisen ohessa syntyy.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Kirjaus on siis hyvä, mutta erityisesti suurten tapahtumien osalta sen tulisi olla pidempi. Keskimäärin 90 päivää on se aika, jolla tapahtumat joutuvat perumaan järjestämisen, mikäli niillä ei ole varmuutta järjestämismahdollisuuksista.

Esitämme että Tapahtumatakuussa tapahtuma katsotaan peruuntuneeksi, jos lain tai viranomaisen määräyksen vuoksi, jos korkeintaan **90 päivää ennen** tapahtuman järjestämistä on voimassa järjestämisen estävä rajoitus.

Tapahtumat, jotka joudutaan siirtämään rajoituksista johtuen

Tapahtumatakuu ei ota kantaa tapahtumiin, jotka joudutaan viranomaisrajoituksista aiheutuen siirtämään toiseen ajankohtaan tukikauden aikana. Tällaisille tapahtumille syntyy siirrosta aiheutuvia merkittäviä lisäkustannuksia, esimerkiksi työkustannuksia ja tapahtuman uudelleen markkinoinnin kustannukset. Kuitenkin, tapahtuman siirtäminen on talous- ja työllisyysvaikutusten osalta parempi vaihtoehto, kuin tapahtuman peruuttaminen, joten tapahtumatakuun tulisi kannustaa tämän vaihtoehdon toteuttamiseen.

Esitämme, että mikäli tapahtuma viranomaisrajoituksista johtuen siirretään toiseen ajankohtaan, nämä siirrosta aiheutuvat lisäkustannukset korvataan tapahtumajärjestäjälle ja alihankkijoille samoin ehdoin kuin tapahtuman pienentyminen.

Tapahtumatakuun korvaavuus

Tapahtumatakuun korvaavuus on kytketty yritysten kustannustuen nykyiseen 1,8 miljoonan euron yrityskohtaiseen maksimikorvaussummaan. Enimmäismäärä 1,8 miljoonaa euroa leikkaa tuen piiristä pois isot toimijat, jotka ovat myös vaikuttavimpia alihankkijaverkoston työllistäjiä.

Vuoden 2021 alusta yrityskohtaisen maksimituen määrä on ollut mahdollista nostaa 10 miljoonaan euroon, mutta Suomessa ei ole tehty tätä ratkaisua. Tämä johtaa siihen, etteivät suurimmat tapahtumajärjestäjät tule rekisteröimään tapahtumiaan tuen piiriin, koska näiden yritysten tukikatto on jo täynnä. Tämä johtaa siihen, ettei myöskään näiden yritysten alihankintaverkoston päädy takuutuen piiriin.

Toinen korvaavuutta koskeva asia on Tapahtumatakuun myöntäminen hajautetusti tapahtumajärjestäjälle ja alihankinta yrityksille. Tapahtumateollisuus ry on suosittanut, että peruuntumistilanteessa jokainen yritys hakee itse omat tukensa, jolloin tuen hakeminen ja jakaminen on tasapuolista. Tällainen hajautettu haku myös pienentää pääjärjestäjän kulukokonaisuutta.

Yrityskohtaisen maksimituen määrä tulee nostaa 10 miljoonan euroon, jotta takuutuki on hyödyllinen myös suurimmille tapahtumajärjestäjille ja tapahtumille. Euroopan unioni on hyväksynyt vastaavan tukikaton jo useissa muissa jäsenmaissaan.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Ennen takuutuen voimaan saattamista perutut kesän 2021 suur tapahtumat

Tapahtumatakuun piiriin tulee ottaa myös ne takuukauden aikana alunperin järjestettäväksi ilmoitetut tapahtumat, jotka ovat joutuneet tekemään perumis- tai siirtopäätöksen jo ennen tapahtumatakuun voimaan saattamista. Tämä koskee mm. enemmistöä suurista rytmimusiikkifestivaaleista. Tapahtumatakuun valmistelu on kesän 2021 tapahtumien osalta oleellisesti myöhässä, eikä perustelluista syistä peruutuspäätöksen tehneitä tapahtumajärjestäjiä tule jättää tämän vuoksi tuen ulkopuolelle.

Kevään 2021 ajan jatkuneessa erittäin epävarmassa tilanteessa ja tulevaisuuden näkymän puuttuessa yritykset ovat toimineet vastuullisesti ja varmistaneet toimintaedellytysten säilymisen tekemällä peruuttamispäätöksen siinä kohtaa, kun mahdollisen myöhemmän peruuttamisen aiheuttamien tappioiden määrän on katsottu nousevan niin merkittäväksi, että tapahtuman siirtäminen kesään 2022 on ollut ainoa vaihtoehto.

Mikäli takuutuen ulottaminen jo aiemmin peruttuihin tapahtumiin ei ole mahdollista, on näiden kevään 2021 aikana peruttujen tapahtumien ja yritysten tukeminen järjestettävä esimerkiksi jälleenrakentamisen tuella. Tällaisella tuella tuettaisiin yritysten selviytymistä kesään 2022 saakka, jotta sadoille tuhansille lipun ostaneille kuluttajille myös päästään toimittamaan luvatut tuotteet.

Tapahtumateollisuus tarjoaa yhteistyötä ja asiantuntemusta jälleenrakentamisen tuen osalta.

Tapahtumateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa.

Tapahtumateollisuus ry on tapahtuma-alojen valtakunnallinen edunvalvontajärjestö. Tapahtumateollisuus edustaa ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä- turvallisuus- ja cateringpalveluita sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.

www.tapahtumateollisuus.fi

Lisätietoja

Kati Kuusisto, edunvalvontajohtaja

p. 044 338 0005

kati.kuusisto@tapahtumateollisuus.fi